

hmeljarske informacije

Izdaja Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije, Cesta žalskega tabora 2, 3310 Žalec
Urednik: Gregor Leskošek, e-pošta uredništva: gregor.leskosek@ihps.si
Uredniški odbor: Gregor Leskošek, dr. Magda Rak Cizej, dr. Barbara Čeh, dr. Sebastjan Radišek
Naklada: 300 izvodov.

ISSN 1408 - 4775

Letnik 31 , št. 2

2. april 2014

SEZNAM FITOFARMACEVTSKIH SREDSTEV ZA VARSTVO HMELJA V LETU 2014

Seznam fitofarmaceutskih sredstev dovoljenih za uporabo v hmelju v letu 2014 je **presek** registriranih fitofarmaceutskih sredstev (FFS) v Sloveniji (vir: <http://spletni2.furs.gov.si/FFS/REGSR/index.htm>; stanje na dan, 19. marec 2014) in v Nemčiji (stanje na dan, 7. marec 2014) ter mejnih vrednosti ostankov FFS na hmelju določenih v EU, ZDA in na Japonskem, upoštevane pa so tudi zahteve večjih slovenskih kupcev hmelja (preglednica 1). **Opozorili bi vas radi, da se s svojim kupcem hmelja pogovorite o omejitvah in uporabi določenih FFS, tu mislimo predvsem na uporabo BAKROVIH PRIPRAVKOV ter sredstev, ki nimajo znanih vseh izvoznih toleranc.** Pri nanašanju FFS dosledno upoštevajte varnostne pasove od voda 1. in 2. reda. Za posamezna FFS, ki imajo večji varnostni pas kot 20 m, lahko varnostno razdaljo ustrezno zmanjšate in sicer ob uporabi šob **Agrotop TD** za zmanjševanje zanašanja drifta, ob uporabi enostranske zračne zapore ventilatorja ter upoštevanju klimatskih razmer v času škropljenja, kakor tudi pravih tehnik nanašanja ob robovih parcel.

OPOZORILO

Pri tretiranju hmeljišč dosledno upoštevajte *Pravilnik o dolžnostih uporabnikov fitofarmaceutskih sredstev (Ur. l. RS, št. 62/2003, 5/2007, 30/2009 in 83/2012).*

Preglednica 1: Registrirana fitofarmaceutska sredstva za varstvo hmelja v letu 2014

Hmeljeva peronospora (*Pseudoperonospora humuli*) - primarna okužba

Pripravek	Aktivna snov	Koncentracija oz. odmerek	Karenca (dni)	Število škropljenj v rastni dobi
Aliette ¹	AI - fosetil	0,7-1,5 g/rastlino (zalivanje)	14	2-krat
Aliette flash ¹	AI - fosetil	1,5 g/rastlino (zalivanje) 2 kg/ha (foliarna uporaba)	14	8-krat
Aliette WG ¹	AI - fosetil	1,5 g/rastlino (zalivanje) 2 kg/ha (foliarna uporaba)	14	8-krat
Fonganil gold ²	metalaksil-M	0,2 ml/rastlino (max. 0,8 l/ha)	zagotovljena s časom uporabe	1-krat

¹ Pripravke na podlagi a.s. AI-fosetil uporabimo, če v nasadu opazimo prisotnost kuštravcev na več kot 3 % rastlin. Najvišjo učinkovitost dosežemo s foliarno aplikacijo (0,25 % konc.) po napeljavi poganjkov s ponovitvijo škropljenja v roku 8-10 dni. Poraba vode je za vsak meter višine hmeljne rastline 300 do 400 l/ha. Pripravek lahko pred napeljavo poganjkov uporabimo tudi za zalivanje v odmerku 1,5 g/rastlino v enkratni aplikaciji, vendar je učinkovitost nižja.

² Pripravek Fonganil gold uporabimo po rezi hmelja, ko poganjki dosežejo višino 2-20 cm. Priporoča se točkovna aplikacija (zalivanje) v odmerku 0,2 ml pripravka/rastlino ob porabi vode 0,2 l. V primeru škropljenja v pasovih se priporoča uporaba maksimalnega odmerka in sicer 0,8 l pripravka/ha pri porabi 700 l vode/ha. Uporaba pripravka v kasnejših razvojnih fazah in foliarni aplikaciji zaradi povzročanja fitotoksičnosti ni primerna.

Hmeljeva peronospora (*Pseudoperonospora humuli*) - sekundarna okužba

Pripravek	Aktivna Snov	Koncentracija oz. odmerek	Karenca (dni)	Število škropljenj v rastni dobi	Varnostni pas tlorisne širine od meje brega voda 1. in 2. reda (m)	
					Šobe klasične	Šobe Agrotop TD
Aliette	Al- fosetil	0,25 %	14	2		
Aliette flash	Al- fosetil	0,25 % (maks. 6,25 kg/ha)	14	maks. 8		
Aliette WG	Al- fosetil	0,25 % (maks. 6,25 kg/ha)	14	maks. 8		
Champ Formula 2 FLO [®]	Cu – hidroksid	0,20 %	14	*		
Champion 50 WG [®]	Cu – hidroksid	0,20-0,25 %	14	3-krat		
Curzate R [®]	Cu – oksiklorid + cimoksanil	3,0 kg/ha	14	5-krat		
Cuprblau-Z Ultra WP [®]	Cu – oksiklorid	maks. 2,8 kg/ha	14	2		
Delan 700 WG	ditianon	1,2 kg/ha	14	8-krat	40	20
Kocide 2000 [®]	Cu – hidroksid	0,20 %	14	2-krat		
Kocide DF [®]	Cu – hidroksid	0,20 - 0,25	14	2-krat		
Ortiva ^{**}	azoksistrobin	0,75-1,6 l/ha	28	2-krat		

©omejitve uporabe bakrovih pripravkov letno; natančna navodila bodo sledila v Hmeljarskih informacijah

*število škropljenj v eni rastni dobi v registraciji sredstva ni določeno

**Fungicid Ortiva uporabimo: BBCH 37 (rastlina doseže 60 % končne višine - 4,0 m) = 0,75 l/ha,
BBCH 37 do BCH 55 (rastlina doseže 80 % končne višine) = 1,0 l/ha
BBCH 56 in več (rastlina doseže 100 % končne višine) = 1,6 l/ha.

Hmeljeva pepelovka (*Podosphaera macularis*)

Pripravek	Aktivna Snov	Koncentracija/ odmerek	Karenca (dni)	Število škropljenj v rastni dobi
Cosan	žveplo	0,25 %	8	*
Kumulus DF	žveplo	3,0-7,5 kg/ha	8	10-krat
Microthiol SC	žveplo	3,0-7,5 l/ha	8	6-krat
Močljivo žveplo	žveplo	0,40 %	7	4-krat
Pepelin	žveplo	6,0-7,5 kg/ha	8	10-krat
Vindex 80 WG	žveplo	0,25 %	8	*
Sythane 20EW ^{***}	miklobutanil	0,4-1,5 l/ha	14	4-krat

*število škropljenj v eni rastni dobi z registracijo sredstva ni določeno

***Fungicid Sythane 20EW uporabimo: BBCH 37 (rastlina doseže 70 % končne višine) = 0,40 l/ha,
BBCH 37 do BBCH 55 (rastlina doseže 80 % višine) = 0,60 l/ha
BBCH 55 in več (rastlina doseže 100 % končne višine) = 0,9-1,5 l/ha.

Hmeljeva siva pegavost (*Phoma exigua*)

Pripravek	Aktivna snov	Koncentracija/ odmerek	Karenca (dni)	Število škropljenj v rastni dobi
Quadris ³	azoksistrobin	0,7 – 1,0 l/ha	28	2-krat

³pripravek preventivno preprečuje tudi hmeljevo peronosporo-sekundarno okužbo in delno sivo plesen (*Botrytis cinerea*)

Hmeljeva cerkosporna pegavost (*Cercospora cantuariensis*)

Pripravek	Aktivna snov	Koncentracija/ odmerek	Karenca (dni)	Število škropljenj v rastni dobi
Zato 50 WG ⁴	trifloksistrobin	0,025 % (0,625 kg/ha)	14	2-krat

⁴pripravek preventivno preprečuje hmeljevo pepelovko in delno na sivo plesen (*Botrytis cinerea*)

Hmeljeva listna uš (*Phorodon humuli*)

Pripravek	Aktivna snov	Koncentracija/ odmerek	Karenca (dni)	Število škropljenj v rastni dobi	Varnostni pas tlorisne širine od meje brega voda 1. in 2. reda (m)	
					Šobe klasične	Šobe Agrotop TD
Chess 50 WG	pimetrozin	0,8 kg/ha	21	3-krat		
Confidor SL 200*	imidakloprid	0,6 l/ha	35	1-krat		
Kohinor SL 200*	imidakloprid	0,6 l/ha	35	1-krat		
Teppeki	flonikamid	0,18 kg/ha	21	2-krat		
Karate Zeon 5 CS	lambda-cihalotrin	0,007-0,01 % (0,25 l/ha)	21	2-krat	40	20

*Pripravka Confidor SL 200 in Kohinor SL 200 lahko v 10 % konc. uporabite tudi za mazanje trt. Oba pripravka lahko v rastni dobi na isti površini uporabimo le 1-krat letno!

Hmeljev bolhač (*Psylliodes attenuatus*)

Pripravek	Aktivna snov	Koncentracija/ odmerek	Karenca (dni)	Število škropljenj v rastni dobi	Varnostni pas tlorisne širine od meje brega voda 1. in 2. reda (m)	
					Šobe klasične	Šobe Agrotop TD
Karate Zeon 5 CS	lambda-cihalotrin	0,007-0,01 % (0,25 l/ha)	21	2-krat	40	20

Koruzna (prosen) vešča (*Ostrinia nubilalis*)

Pripravek	Aktivna snov	Koncentracija/ odmerek	Karenca (dni)	Število škropljenj v rastni dobi	Varnostni pas tlorisne širine od meje brega voda 1. in 2. reda (m)	
					Šobe klasične	Šobe Agrotop TD
Karate Zeon 5 CS	lambda-cihalotrin	0,007-0,01 % (0,25 l/ha)	21	2-krat	40	20
Lepinox plus	Bacillus Thuringhiensis var. Kurstaki	1,0 kg	ni potrebna	3-krat		

Navadna (hmeljeva) pršica (*Tetranychus urticae*)

Pripravek	Aktivna snov	Koncentracija/ odmerek	Karenca (dni)	Število škropljenj v rastni dobi	Varnostni pas tlorisne širine od meje brega voda 1. in 2. reda (m)	
					Šobe klasične	Šobe Agrotop TD
Nissorun 10 WP	heksitiazoks	0,5 – 1,0 kg/ha	28	2-krat	30	20
Vertimec 1,8 % EC	abamektin	1,0 - 1,25 l/ha	28	1-krat	50	20
Vertimec Pro	abamektin	1,25 l/ha	28	2-krat	30	

Herbicid/defoliant

Pripravek	Aktivna snov	Koncentracija/ odmerek	Karenca (dni)	Število škropljenj v rastni dobi
Reglone 200 SL ⁵	dikvat	1,25 l/ha	14	1-krat

⁵Škropimo pas v vrsti, ki ga ne obdelujemo. Defoliant Reglon 200 SL lahko uporabljate **od 1.7. – 31.8. v tekočem letu.**

REGISTRIRANA FITOFARMACEVTSKA SREDSTVA V HMELJU V SLOVENIJI Z OMEJENO UPORABO

V Sloveniji ima akaricid Milbeknock dovoljenje za uporabo na hmelju, vendar nima znanih izvoznih toleranc za Ameriko je njegova uporaba omejena. Zato se pred uporabo akaricida Milbeknock posvetujte s svojim kupcem hmelja.

Pripravek	Aktivna snov	Koncentracija/ odmerek	Karenca (dni)	Število škropljenj v rastni dobi	Varnostni pas tlorisne širine od meje brega voda 1. in 2. reda (m)	
					Šobe klasične	Šobe Agrotop TD
Milbeknock	milbemektin	1,5 l/ha	21	2-krat	40	20

Pripravek naveden v preglednici 2 lahko uporabljate za zatiranje plevelov v ukoreniščih in prvoletnih nasadih hmelja, kjer pridelka **ne boste obirali**.

Preglednica 2: Fitofarmacevtska sredstva, katerih uporaba je dovoljnejša le v **ukoreniščih in prvoletnih nasadih hmelja**, katerih pridelok se ne obira

Pripravek	Aktivna snov	Koncentracija/ odmerek	Karenca (dni)	Število škropljenj v rastni dobi
Stomp 400 SC	pendimetalin	3,5 l/ha*	zagotovljena s časom uporabe	1-krat
Ortus 5 SC	fenpiroksimat	0,1 % konc.	35 dni	1-krat

* **poškropljena površina;** V hmeljiščih ne škropimo celotne površine, ampak škropimo le v pasovih, zato moramo odmerke/ha preračunati na dejansko poškropljeno površino! Npr.: odmerek 3,5 l/ha pri porabi vode 300 l/ha; škropimo v pasovih in zato poškropimo le 1/3 površine. Tako potrebujemo le 1/3 vode (100 l) in le 1/3 hektarskega odmerka (**1,16 l herbicida Stomp 400 SC.**

STOMP 400 SC je herbicid za zatiranje enoletnega ozkolistnega in nekaterih vrst širokolistnega plevela v **ukoreniščih in prvoletnih nasadih hmelja**, kjer se **pridelok hmelja ne obira** in sicer:

po saditvi, pred vznikom hmeljnih certificiranih sadik B (CS_B) po saditvi hmeljnih certificiranih sadik A (CS_A) do faze petih parov listov (BBCH 15).

J. Livk: EVIDENCA PREDPRODAJNIH POGODB IN IZVRŠENIH DOBAV HMEJJA

Vse hmeljarje obveščamo, da ste dolžni v skladu z 29. členom Uredbe o ureditvi trga s hmeljem (Uradni list RS št. 20/2009) posredovati na IHPS vse sklenjene predprodajne pogodbe in izvršene dobave hmelja.

J. Livk: LETNA PRIJAVA PRIDELAVE RAZMNOŽEVALNEGA MATERIALA IN SADIK HMEJJA, TER UKORENIŠČA

Hmeljarji, ki ste do sedaj že pridelovali sadike hmelja, ste letos že prejeli vabilo za Letno prijavo pridelave razmnoževalnega materiala in sadik hmelja na dom.

Vse ostale hmeljarje, ki pa do sedaj tega še niste koristili pa vas obveščamo, da lahko svoje nasade hmelja, v primeru, da imate posajene s sadikami A certifikata, B certifikata, ali standardnimi sadikami, le te prijavite v pregled. V teh nasadih bomo preko vegetacije opravili predpisane preglede. V primeru, da bodo nasadi izpolnjevali predpisane pogoje, boste lahko iz njih v jeseni 2014 ali spomladi 2015 leta nabirali sadike hmelja za lastno uporabo, pod določenimi pogoji pa tudi za trženje. Čeprav je zadnji rok za vložitev te prijave 30. april, pa vas obveščamo, da se morate prej še prijaviti v FITO-SEME register, ki ga vodi MKO. Zato nas pokličite vsaj do 15. aprila, da uredimo vse potrebno za vpis v ta register.

UKORENIŠČE:

Pred zasaditvijo sadik hmelja na stalno mesto v hmeljišče lahko te sadike za največ eno rastno dobo posadite v ukorenišče na svojem kmetijskem gospodarstvu. Do sedaj je bilo potrebno prijaviti v pregled le ukorenišča posajena s sadikami hmelja certifikata A. Od letos naprej pa morate prijaviti v pregled še ukorenišča posajena s sadikami hmelja certifikata B in standardnimi sadikami. To prijavo morate vložiti vsaj 14 dni pred načrtovano saditvijo sadik v ukorenišče.

Vse dodatne informacije lahko dobite pri Jošku Livk na tel.: (03) 71-21-642 oziroma na GSM: (041) 647-404.